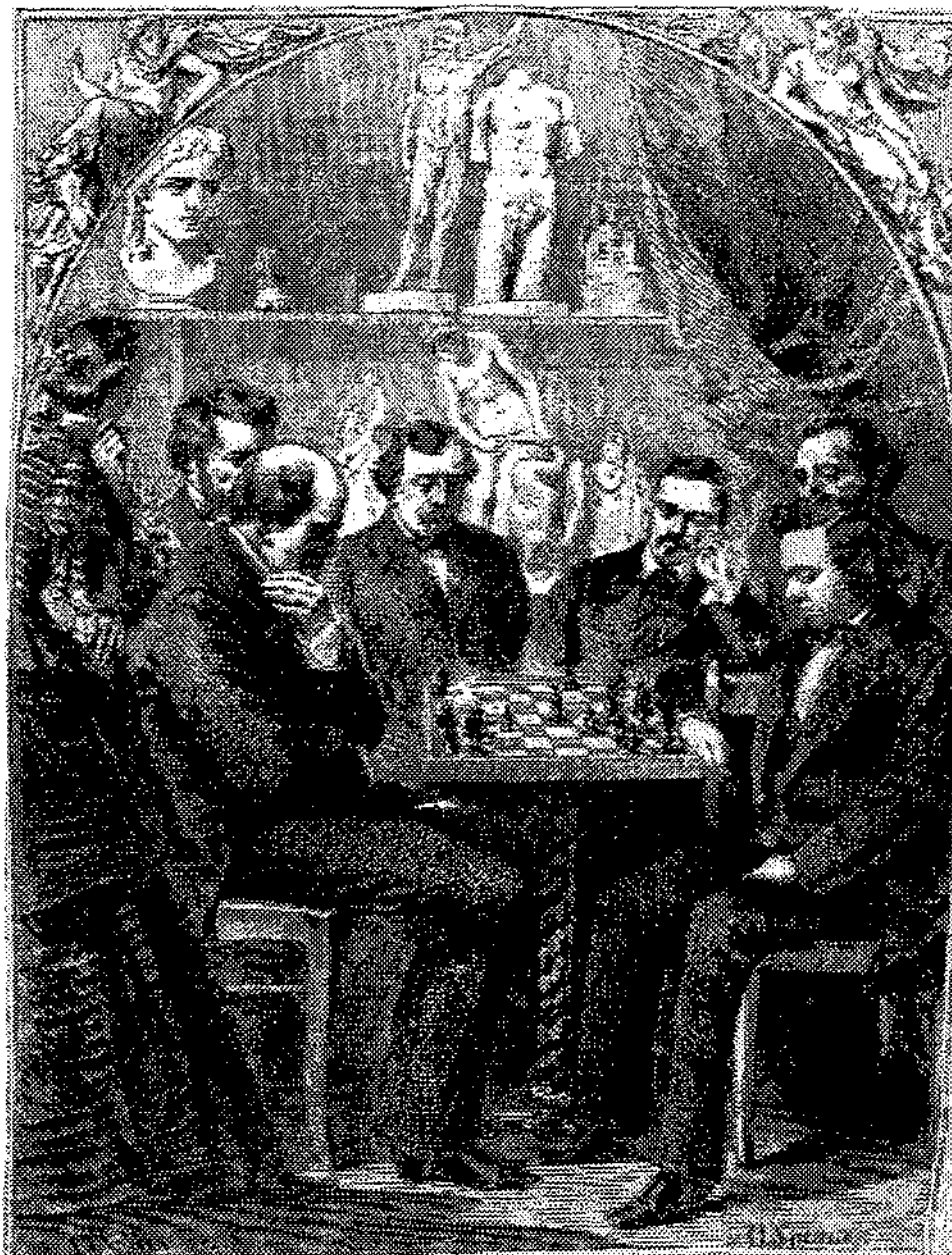
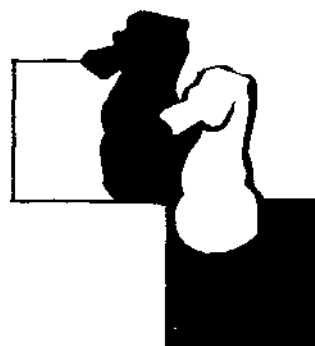

CAISSA NIEUWS

341

december

1994

Inhoudsopgave:

Oppehoofd, dorphoofd, hoofddorp, make money, respect people, and have fun!	2
Agenda	4
Het vlaggeschip	4
Partij Kikkert	5
Geen verslag	7
Hoe word je scheidsrechter?	7
Errit	8
Het brons	8
Ahum	9
Fraude?	10
Klap terug	11
De achterhoede	12
Het Middenrif	13
Externe compo	15
Prof. Van Hulst	16
Eindelijk winst voor Sjoerd!	17
Chairman first!	18
André's vervanger	20

Streefdata waarop Caissa nieuws zal verschijnen:

Nummer	Verschiijningsdatum	Sluiting kopij
Nr. 342	31 januari '95	24 januari '95
Nr. 343	28 februari '95	21 februari '95
Nr. 344	28 maart '95	21 maart '95
Nr. 345	9 mei '95	2 mei '95
Nr. 346	27 juni '95	20 juni '95
Nr. 347	15 augustus '95	8 augustus '95

Van de secretaris:

Stefan Steemers

Geen veranderingen in het ledenbestand sinds het vorige Caissa-nummer.

U kunt kopij   inleveren op de clubavond, of opsturen naar: John Könst
Burg. Tellegenstraat 3 II
1073 KA Amsterdam
Overpiepen (modem) kan ook.

COLOFON

Caïssanieuws is het clubblad van de schaakvereniging Caïssa, anno 1-5-1951.

Caïssanieuws verschijnt tien maal per jaar.

Clublokaal:

Oranjestad Van Ostadestraat 153
Amsterdam Tel.: 020 679 55 59

Clubavond:

dinsdag

Voorzitter:

Robbert van het Kaar
Van Reigersbergenstraat 326
1052 WK Amsterdam Tel.: 020 682 25 86

Wedstrijdleider interne:

Pieter Allaart
Uilenstede 17-7
1183 AA Amstelveen Tel.: 020 645 62 35

Wedstrijdleider externe:

Jop Dekker
Oude Zijds Voorburgwal 268 E
1012 GL Amsterdam Tel.: 020 620 42 22

Secretaris:

Stefan Steemers
Prinsengracht 214 C
1016 HD Amsterdam Tel.: 020 627 18 77

Penningmeester:

Piet Jonkman
Rozengracht 168 A
1016 NK Amsterdam Tel.: 020 627 8743
postgiro: 460 28 82 tnv SV Caïssa
Amsterdam

Redactie:

John Könst

Vaste medewerkers:

Stefan Steemers, André Bach,
Johan van Hulst, Leo Oomens
Erit Petersma en Jop Dekker

Redactieadres:

John Könst
Burg. Tellegenstraat 3 II
1073 KA Amsterdam Tel.: 020 676 87 02

Redactioneel

Zaterdagochtend 10 uur, Caïssanieuws is zo goed als klaar. Het wachten is nog op Frans Oranje en Gerard Rill. Dus lees ik intussen even de krant. Meestal blader ik op Zaterdag eerst de krant vluchtig door om daarna de onderwerpen stuk voor stuk beet te pakken. Maar bij het doorbladeren las ik tot genoeg een artikeltje over onze Nationale (on) heldin Tineke de Nooy. Zij was tijdens een uitzending (RTL5) opgebeld. Wat zei de beller nu precies? Zo begint het artikeltje. De Telegraaf houdt het op 'vieze, dikke trut'. Het Algemeen Dagblad heeft 'zo'n dikke vette drol' verstaan. En RTL 5-voorlichter T'Sas meent: 'Of het nou dikke trol of drol is geweest, dat is minder interessant. Wat die beller heeft gezegd is gewoon beneden ieder niveau'.

Natuurlijk doe je zo iets niet. Maar desalniettemin heb ik er weinig moeite mee. Per slot van rekening ligt half Nederland voor de buis bij programma's als 'Het spijt me', 'U bent aan de beurt' en nog veel meer van die ongein.

Dan nog maar even de Caïssanieuws-nummers van dit seizoen doornemen. Wat is dat toch met Caïssa 2? Niemand die ... Nou ja, Theo doe daar eens wat aan! Je bent tenslotte teamleider, of vergis ik me nu?

Zaterdagmiddag 5 uur; door technische problemen met zijn computer is het Gerard niet gelukt om zijn artikel bij mij in te leveren, u houdt dit nog te goed.

Wilt u adverteren in dit blad?

Bel voor informatie:

***John Könst 020 6768702
of
Stefan Steemers 020 6271877***

dinsdag 27 december 1994
geen schaken

dinsdag 3 januari 1995
15e ronde

zaterdag 7 januari 1995
ASV 1 Arnhem - Caissa 1
ASV 2 Arnhem - Caissa 2

dinsdag 10 januari 1995
16e ronde
Caissa 4 - VKVC 1

donderdag 12 januari 1995
Rosso 1 - Caissa 7

zaterdag 14 januari 1995
14, 21 januari
Promotietoernooi -14 jaar
(Verheijhal)
Inlichtingen: 020 664 87 53

agenda

dinsdag 17 januari 1995
17e ronde

dinsdag 24 januari 1995
18e ronde
Caissa 3 - Amstel 2
Tal 5 - Caissa 6

zaterdag 28 januari 1995
Promotietoernooi -20 jaar
(Verheijhal)
Inlichtingen: 020 664 87 53

maandag 30 januari 1995
Grasmat 2 - Caissa 5

dinsdag 31 januari 1995
19e ronde
Caissa 8 - ABN/Amro 2

De tegenstander van 3 december had gemiddeld een even hoge ELO-rating als wij (2168) en daarom zou men een spannende strijd kunnen verwachten. Maar door invallers hadden we toch nog een ELO-voordeel van 22 punten. Bovendien had Lex Jongsma al gezegd dat wij een "hard team" waren - we gaan voor de punten, voor de volle winst, we blijven vechten. Het Haagse DD heeft echter te veel oudere spelers die plichtmatig hun partijtje zitten te schuiven.

In de eerste drie rondes hadden wij dan ook 4 matchpunten en 18½ bordpunt gescoord terwijl DD drie maal was blijven steken op een nederlaag met 4½-5½. Een degradatiekandidaat dus.

Micha Leuw had vrijaf gekregen om aan zijn scriptie te werken en hij werd vervangen door Robbert Kikkert die een plus-remise haalde. Hij zal door een eigen analyse de lezer wat dieper inwijden in de duistere paden van de Siciliaanse Draak.

het eerste joot van steenis

Jaap Spreeuw was al binnen het uur klaar omdat zijn tegenstander een standaardwending over het hoofd zag en een stuk moest inleveren. In de loop van de middag kon DD soms even ruiken aan een eventuele 5-5 eindstand, maar dan moesten ze alle twijfelachtige standen wel op een voor hen zo gunstige mogelijke manier beoordelen. Onze overwinning bleek achteraf ook zeer regelmatig en verdiend te zijn.

Mark speelde aan bord één een ondoorgroendelijke partij waarvan mij niet duidelijk is geworden waar de grootste winstkansen hebben gelegen. In ieder geval mondde het na veel verwickelingen uit in een eindspel met ongelijke lopers en werd dus de vrede getekend. Even moeilijk leek het er bij Aran uit te zien en daar werd het zelfs somber toen Aran op de gevaarlijke veertigste zet (de laatste zet van de tijdnoodfase) onnodig een pion weggaf. Maar een uurtje later kwam er een onverwacht punt binnen omdat Aran een matnet gespannen had door actief te spelen.

Taco raakte in het middenspel een pion kwijt en verloor het paard tegen loper eindspel. Hajo had

een makkelijke middag. Zijn tegenstander bood al vroeg in een gelijkachtige stand remise aan en de andere borden stonden zo goed dat er voor mij geen enkele reden was om Hajo te vragen door te spelen.

Gerard voerde met vaste hand een dame-eindspel met pion meer naar winst terwijl Marc Overeem ook een dame-eindspel had maar met een gelijk aantal pionnen. Een goede remise waarbij ik de indruk had dat er in het middenspel wat meer kansen voor Marc zijn geweest.

Daan op bord 8 won een pion en daarna de partij terwijl Wan ook al vlug een pion te pakken had

omdat de tegenstander de theorie niet geheel beheerste. Hoewel we wel op dit punt rekenden zat er uiteindelijk niet meer dan remise in.

Maar deze 6½-3½ overwinning zorgt er voor dat we in de race voor het kampioenschap blijven, hoewel Utrecht I, waar we in de derde ronde van verloren hebben, nog wel een misstap moet maken. 7 januari is de volgende ronde waarin we samen met het tweede naar Amhem gaan. Zij tegen ASV II en wij tegen ASV I. Ik verwacht natuurlijk weer de volle winst.

De gedetailleerde uitslag luidde:

Bord 1.	Mark Kremer	(2279)	-	J.C. Kort	(2251)	rem
Bord 2.	Aran Köhler	(2194)	-	A. Werksma	(2190)	1-0
Bord 3.	Taco Vrenegoor	(2243)	-	M.M. Wind	(2227)	0-1
Bord 4.	Hajo Jolles	(2171)	-	J.J. Lindner	(2205)	rem
Bord 5.	Gerard Rill	(2171)	-	G. Prakken	(2127)	1-0
Bord 6.	Jaap Spreeuw	(2186)	-	E.M. Enschedé	(2138)	1-0
Bord 7.	Marc Overeem	(2109)	-	H.A. Happel	(2144)	rem
Bord 8.	Daan Smit	(2175)	-	N.J.A. Jansen	(1957)	1-0
Bord 9.	Robbert Kikkert	(2015)	-	C. Dommisse	(2047)	rem
Bord 10.	Wan Fokkink	(2036)	-	B.J. Schendstok	(2075)	rem
Totaal : 6½-3½						

Caissa-DD, 3 december 1994.

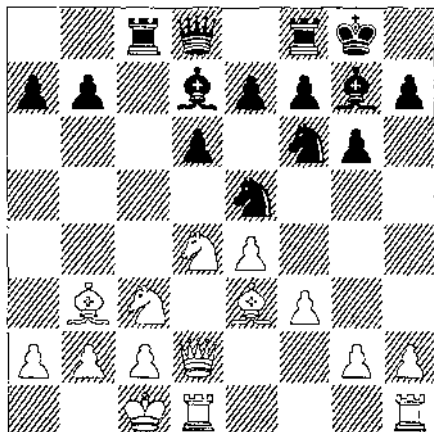
C. Dommisse - R. Kikkert

1 e4 c5 2 Pf3 d6 3 d4 cxd4 4 Pxd4 Pf6 5 Pc3 g6, ja hoor een Draak! Mijn ervaringen met de Draak op iets hoger niveau waren tot dusverre erg slecht. Omdat het type stellingen dat ontstaat mij toch erg aanspreekt, heb ik nog maar eens bekeken hoe en waarom ik altijd zo vreselijk verloor. Niet dat mijn konkrete kennis over de Draak is toegenomen (je kunt me er dus nog steeds mee afhakken), maar mijn inzicht in deze stellingen is zeker toegenomen. Wanneer wel en wanneer niet moet je met zwart op c3 "offeren", wel of niet a5 en/of b5. Wanneer dreigt wit e5. Wanneer zijn drie pionnen voor een stuk, wat zo vaak voorkomt in de Draak, wel of niet genoeg voor gelijkspel. Zo langzamerhand voel ik me weer vertrouwd met de materie, vandaag was dus een testcase. Ik had in een toemooitje in Weesp een keer van mijn huidige

tegenstander verloren. Kortom, een vrije zaterdag en de ideale omstandigheden voor een felle confrontatie in de Draak.

6 Le3 Lg7 7 f3 0-0 8 Lc4 Pc6 9 Dd2 Ld7 10 Lb3 ... Veel witspelers kiezen voor deze volgorde, waarschijnlijk niet realiserend wat er dan kan gebeuren. Wanneer 10 ... Pxd4 11 Lxd4 b5 moet wit rigoreus te werk gaan wil 'ie niet opgerold worden. Na 12 0-0-0 komt zwart eerst met 12 ... a5! met minstens gelijkspel. Wanneer wit zelf eerst gaat aanvallen met 12 h4 zal hij toch erg veel tijd moeten besteden om de zwarte aanval te keren. Ook hier staat zwart dan goed. Wit moet 12 a4! spelen, een enigszins paradoxale zet. Na 12 ... bxa4 13 Pxa4 Le6 14 Lxe6 fxe6 speelt wit sterk het lullige 15 0-0 en alle lol is uit de stelling. Vanwege de pionnenstructuur staat wit dan beter. Het is echter maar de vraag in hoeverre de witspelers weten dat ze 12 a4! moeten spelen. Ik zette normaal voort:

10 ... Tc8 11 g4!? ... Shit, wat is dit nou weer?
Een vervelende zetverwisseling waardoor wit het systeem 11 h4 h5 12 0-0-0 Pe5 13 Lg5 Tc5 enz. omzeilt, wat nu juist niet mijn bedoeling was. Ik speelde "normaal" verder 11 ... Pe5 12 0-0-0 ... Een interessante stelling (zie diagram)

Vroeger speelde ik de Draak met Da5, maar dat zou hier minder goed zijn: 12 ... Da5 13 Kb1 Pc4 14 Lxc4 Txc4 15 Pd5!... Het schoot me alweer te binnen; in de Da5-variant horen de torens op a8 en c8 i.p.v. c8 en f8, zodat je van Pd5 geen last hebt. Thuis heb ik in de mij beschikbare partijen gesnuffeld hoe deze zwarte stelling gespeeld dient te worden:

12 ... b5! (omdat f3 zwak is) en nu:

a) 13 h4 b4 14 Pb1 a5 15 a4 bxa4 16 Pxa3 Db6 17 La2 Db7 18 Dg2 Tb8 19 c3 Tfc8 20 h5 Pxf3 21 hxg6 hxg6 22 Pxf3 Pxe4 23 Ld5? Db4 → Mortensen - Karlsson, Esjberg 1984.

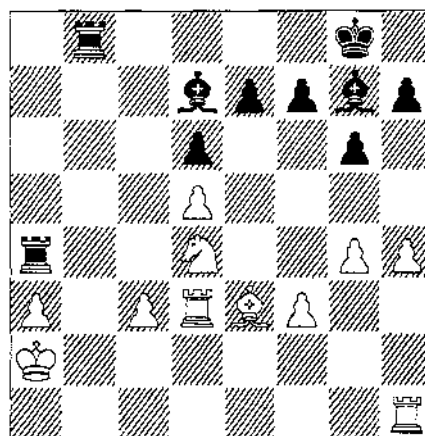
b) 13 a3 a5 14 g5 Ph5 15 De2 a4 16 La2 Txc3 17 bxc3 Dc7 = Santo-Roman - McCambridge, World U26 Teams 1986.

Ik had b5 wel gezien, maar ik was bang dat na 13 g5 Ph5 14 f4 Pc4 14 Lxc4 ...ik met de c-pion moest slaan wat er lelijk uit ziet. Aan de andere kant zit de aanval van wit muurvast en kan zwart redelijk snel dreigingen langs de b-lijn creëren. Ik speelde echter 12 ... Pc4 wat ook door mijn theorieboekje aanbevolen werd. Met verwisseling van zetten zou nu een theoretische stelling kunnen ontstaan. 13 Lxc4 Txc4 14 Pb3!?...een vreemde zet. Deze stelling had ook voor kunnen komen met inlassing van de zetten 14 h4 h5. Na 15 Pb3 ... zou 16 e5 inderdaad een dreiging (16 ... dxe5 17 g5 en Ld7 valt) zijn. Op 16 ... Pe8 gaat de zwarte koningsstelling aan flarden met 17 gxh5 ... Zwart is dus gedwongen op 16 e5 met 16 ... Pxd4! te antwoorden, wat overigens prima te spelen is. Na

14 h4 ... was ik echter 14 ... b5 van plan met het bekende idee 15 e5? dxe5 16 Pb3 Tc7 17 g5 Ph5 18 Pxb5 Tb7! (de pointe van 14 ... b5) en zwart staat goed.

14 ... a5! 15 e5 is nu niet erg vanwege 15 ... Pe8 en zwart staat superieur. 15 h4 ... erg laat; 15 a4 ... gaat vanwege 15 ... Txc3 natuurlijk niet, maar misschien was 15 Kb1 a4 16 Pc1 nog iets waarna zwart nog steeds geen 16 ... Da5 kan doen vanwege 17 Pd5 ... 15 ... a4 16 Pd4 Da5. Door het gejojo met het witte paard staat zwart natuurlijk erg goed. Wit besloot de dames te ruilen in de hoop de druk enigszins te verlichten. 17 Pd5 Dxd2+ 18 Txd2 Pxd5 19 exd5 Tfc8. In deze stelling lijkt het alsof zwart een zwakte op e7 heeft toegelaten. De druk op c2 en het feit dat Pd4 steun behoeft, zorgen ervoor dat de zwarte stelling oké is. 20 a3!? b5 21 c3 b4 22 axb4 ...

het lijkt alsof zwart nu heel goed Txb4 kan spelen, maar dat verliest: 23 Pc6 Lxc6 24 cxb4 Lxd5+ 25 Tc2 Txc2+ 26 Kxc2 Lxf3 en ik had nu gedacht dat wit wel 27 Tg1 moest doen zodat zwart met d5 en d4 goede kansen zou krijgen; wit speelt echter 27 Ta1! en zwart staat verloren. 22 ... a3! 23 Td3! (23 Tc2 Lxd4 24 Lxd4 La4 en wit moet 25 b3 doen, omdat anders Ld4 valt of de a-pion promoveert. 23 ... Txb4 24 bxa3 Ta4 25 Kb2 Tb8+ 26 Ka2 ... zie diagram

Hier zag ik het niet meer; nog maar tien minuten op de klok. Dit was de stelling die ik voor ogen had toen ik 21 ... b4 speelde. Nu had ik gedacht dat na 26 ... Lxd4 wit wel met de loper terug moest slaan, waarna 27 ... Lb5 voor zwart. Wit kan natuurlijk met de toren terugnemen. Veel sterker is natuurlijk 26 ... e5! Mogelijkheden:

a) 27 Pb3 Lb5 28 T3d2 Lc4 29 Tb1 Tba8 en de dreigingen op a3 en het opengooien van de diagonaal met e4 verzekeren zwart de winst.
 b) 27 Pc2 Lb5 28 Td2/T3d1 Lc4+ 29 Ka1 e4! 30 Ld4 exf3 en zwart wint.
 c) dxe6 e.p. fxe6 en nu: 28 Pc2? Lb5 of 28 Pb3 Lb5 29 Txd6 Lf8 30 Tb6! Txb6 31 Lxb6 Lxa3 en wit gaat aan de kracht van het loperpaar ten onder bv. 32 Ld4 Ld3! met ondekbaar mat; 32 Pd4 Lc4+ 33 Kb1 Ta6 34 Lc7 Ld3+ 35 Ka2 Ld6+ met stukwinst.

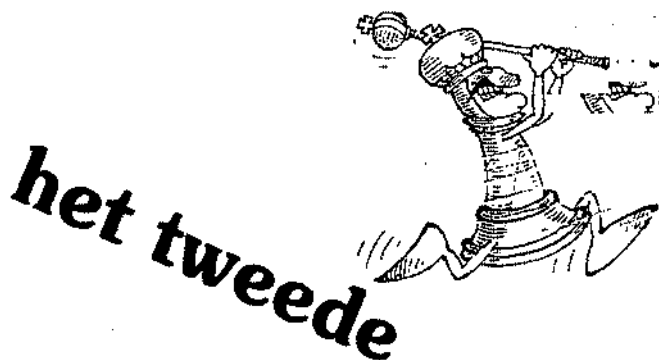
Ik vond 26 ... e5 te langzaam en had het bij mijn eerste blik verworpen; 'k had effedoor moeten rekenen. Hoe dan ook, ik zag het niet en besloot om naar remise af te wikkelen, waartoe Joost toestemming had gegeven (je moet natuurlijk altijd naar de captain blijven luisteren!). 26 ... Lxd4? 27 Txd4 Txd4 28 Lxd4 Lb5 29 Te1 Kf8 30 f4 Lxd5 32 Tb1 Ta8 33 Kb2 Le6 34 g5 Ke8 35 Ta1 Ta4! 36 Th1 Kd7 en de stelling is remise, misschien nog een fractie beter voor zwart: 1/2 - 1/2.

Rectificatie

Om de een of andere vreemde reden heb ik in mijn stuk over de bondsraad in het vorige CNieuws de voorzitter van de KNSB de verkeerde voornaam gegeven. Hij heet geen Henk Hamers maar Herman Hamers.

Caïssa 2 - Almelo: 3½-4½, 03-12-94

1. Rik Lith	rem	J. Lambrechts
2. Hans de Vilder	1-0	B. Poelstra
3. Han Holl	1-0	J. Veenstra
4. Elwin Osterwald	0-1	A. Griffioen
5. Diederik van Rappard	1-0	L. Torn
6. Ad de Feyter	0-1	E. Sarink
7. Michael Wunnink	0-1	B. Visser
8. Eisse Mastenbroek	0-1	J. Struik

Cursus scheidsrechter

De KNSB organiseert op verzoek van de SGA een cursus scheidsrechter in Amsterdam, op de woensdagen 15 februari, 1, 15 en 29 maart, en 12 en 26 april 1995. Telkens van 19.30-22.00 uur in Sporthal de Pijp, L. Ansinghstraat 88. Schriftelijk examen op 10 mei 1995.

Behandeld worden de spelregels in de meest uitgebreide vorm, dus inclusief snelschaak, rapid, versneld beëindigen, competitie-reglementen en dergelijke.

Kosten: f 25,- per cursist, de eerste avond contant te betalen.

Aanmelding, bij voorkeur schriftelijk, onder vermelding van de naam van uw vereniging, bij W.G.

Haggenburg, J. v. Lennepkade 57', 1054 ZL Amsterdam. Hij zal ook als docent optreden.

Haast u, want vol = vol.

Errit Petersma

Het bewaren van partijen (3)

Een paar jaar geleden ontmoette ik in de wandelgangen van een toernooi Pim Ghijsen, vooraanstaand lid van VAS/ASC. Hij vroeg me of ik nog wist dat we in een tamelijk grijs verleden - beiden nog tiener - tegen elkaar hadden gespeeld. Dat kon ik mij niet meer herinneren. 'Ik zal je een fotokopie van die partij geven', beloofde hij, 'het was in Vlissingen'. Vlissingen nota bene: mijn geboorteplaats.

'Ondertussen hadden de 16-jarige Nederlandse jeugdschaakkampioen J. Kuipers uit Breda en de 18-jarige E.J. Petersma uit Haarlem achter een schaakbord plaatsgenomen. En de wedstrijden werden symbolisch geopend door een openingszet van burgemeester Kolff op dit bord: het werd e2-e4.' Zo luidde een alinea uit een krant van begin april 1959. Ik had wit, zo toont een bij het artikel afgedrukte foto, en ik won mijn groep. De 150 deelnemers aan het door de Schaakvereniging Vlissingen

georganiseerde toernooi waren verdeeld over 25 groepen van elk zes jeugdspelers (tot 20 jaar).

Een van de andere spelers uit mijn groep was dus Pim, zo heb ik kunnen reconstrueren, over wie toentertijd in de *Provinciale Zeeuwse Courant* het volgende werd geschreven. 'En opnieuw bleek bij deze simultaan-wedstrijden dat de 12-jarige Pim Ghijsen een bijzonder talentvol spelertje is. Want de valletjes die hij voor ds. Bohlmeijer (blijkbaar een van de simultaangevers, ep) opzette, bleken zo goed gecamoufleerd, dat de Zeeuwse speler erin tuimelde en dus verloor.' Als je je partijen niet bewaart, kan je soms naar stukjes uit mooi vergeelde kranten teruggrijpen, kranten die je blijkbaar wel hebt bewaard.

De partij die ik van Pim kreeg, dateert van 2 april 1959, daar in Vlissingen gespeeld. Pim had zwart. De opening, kort genoteerd, in een handschrift dat nauwelijks van een 12-jarige afkomstig lijkt, ging zo: 1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. Lb5. Na 21 zetten werd tot remise besloten. Dat ik toen 3. Lb5 heb gespeeld, dat kon ik niet geloven, een zet die ik later dusdanig ben gaan haten, dat ik nooit meer 2. ... d6 heb gespeeld.

Voor de grap gaf Pim mij ook een kopie van een potje dat hij ruim een jaar eerder in het kader van de Haarlemse schoolschaakwedstrijden tegen mijn broer had gespeeld (22 maart 1958). Pim was toen elf en opende met 1. b4.

Errit.

Op weg naar Almere mijmerde ik hardop dat het tijd wordt voor 10-0. Dat viel vies tegen! Rond twaalf uur stonden de chairman en ik ernstig rekening te houden met 5½-4½ voor Almere II! Met nog drie partijen te gaan stonden weliswaar met 4-3 voor maar Sterrenburg stond totaal verloren, Dirks had vechtkansen en Weijers stond iets beter. Een gelijkspel zou dus van Theo afhangen. Plotseling waren de bordjes

*het derde
Martin Nieuwenhuis*

verhangen toen de tegenstander van de onverstoorbare Kees Sterrenburg in een vlaag van totale schaakblindheid een volle toren inleverde. Een zucht van de Caïssa-clan was buiten het gebouw te horen. Hoe heeft de gedoodverfde kampioen het zover laten komen, vraagt u zich af. Robbert van het Kaar op bord 1 won vlotjes met een knal op f7. Robbert-Jan de Bruin stond ook al snel gewonnen. Marcel Nielen, Dick Paulis, Robbert-Jan Schaper en ik hadden remise

gemaakt. Daar lag het allemaal niet aan. Het drama van de avond vond echter plaats op bord 7 waar Gerard Sanderse achteloos een paard op d3 plantte. Er stond echter een vijandelijke pion op c4, waar Gerard pas na 10 minuten (!) achter kwam. De tegenstander dacht aan een zeer diepe val, ontdekte na 20 minuten niets bijzonders en nam het beest dus gewoon met cxd3. Gerard vertelde als-ie à tempo had geslagen er een ambulance met gillende sirenes van hem had moeten komen. Onbegrijpelijk. Gelukkig voor ons werd deze ongelofelijke misser beantwoord met net zo'n onbegrijpelijke hersenschim van onze tegenstander op bord 3. Die magische 10-0 komt nog wel.

Almere 2 - Caïssa 3: 4½-5½

12-12-94

1.	N. Blomberg	0-1	Robbert van het Kaar
2.	J. Buijs	rem	Marcel Nielen
3.	R. van der Schee	0-1	Kees Sterrenburg
4.	P. Kooijman	rem	Martin Niewenhuys
5.	R. Cramer	rem	Robert-Jan Schaper
6.	J. Bartelkamp	rem	Dik Paulis
7.	S. Muralogic	1-0	Gerard Sanderse
8.	K. Vlak	0-1	Robert-Jan de Bruin
9.	H. Dielhoff	rem	Theo Weijers
10.	T. Sprong	1-0	Hans Dirks

AHUM

Errit Petersma

"Nou ga je zeker schrijven dat het kwam omdat we niet hebben meegegeten", zo veronderstelde Kees Sterrenburg 's avonds tegen twaalfen na de desastreuze nederlaag van het cupteam van Caïssa tegen DOS Amsterdam. Die morgen had ik nog een briefje van hem gekregen: "Even een af- en een aanmelding. Marcel en ik spelen wel, maar eten niet mee. We gebruiken die tijd even zakelijk. Ahum. Edoch, de moraal is hoog". Uren later zouden de zakenbroeders 0 uit 2 laten aantekenen.

Het begon allemaal zo strijdlustig. DOS zou als laatste echte hinderpaal worden omgehakt op weg naar de derde SGA-cuptitel in vier jaar. Slechts Robert Kikkert, die wel mee at in de pizzeria Da Piero, sputterde nog even ouderwets dat hij niet tegen Niels Bouton wilde spelen. Aan de non-playing-wedstrijdleaderstafel had ik dat heerlijk anieke idee van 'Mijn jongens zullen het vanavond klaren' weer voelen opkomen.

Vrolijk bood ik de gelegenheidsteamleider van de tegenstanders, Joris van Vuure, het wedstrijdformulier met onze opstelling aan, zodat hij in overleg kon kiezen wie hij tegen wie wenste op te stellen. Zo werden Kikkert en Bouton gezellig tegenover elkaar gezet. Zelf

koos Joris voor Robbert van het Kaar, warempel een koene keuze.

Over de partijen dien ik kort te zijn, daar ik het vertoonde spel met de beste wil van de wereld maar niet kon doorgronden. Aan bord 1 kwam Robbert na 3. ... d4 volgens zijn tegenstander in een soort Van Geet-achtige variant terecht. Nadat hij de pionnenopmars op de

koningsvleugel misschien ietsje onderschatte, stond hij rond de klok van tien er

van ons kwartet het beste voor. Marcel Nielen bouwde met wit aan bord 2 aan een stelling die het midden hield tussen en bunker en een bungalow. Na 13. ... d5 stak hij een half uur bedenktijd in het middenspel, zodat hij later met een vuurrode kop flink wat streepjes moest zetten. Robert kreeg met zwart aan bord 3 inderdaad de gevreesde gesloten Siciliaan, of iets dat daar sterk op leek, voorgeschoteld. Hoewel hij werd verrast door 9. Df2, was er sprake van een spannende, gelijk opgaande strijd. Kees koos met wit aan bord 4 voor een opstelling met e4-d3-c4, hetgeen ik als een uitnodiging tot zwijgen opvatte.

Om kwart over tien kwam Casper Blaauw, speler van DOS Amsterdam 1, boven op bezoek om de rest van de avond voortdurend in de weg te staan. Tot mijn verbazing constateerde ik dat hij zijn spijkerjack, dat hij naar mijn weten sedert de helft van de jaren tachtig als symbool

SGA-cup

van onverslijtbaarheid heeft vertoeteld, had verwisseld voor een Michelin-jekker, een kledingstuk dat natuurlijk niet uit ging. Hoorde ik hem trouwens tegen elfven mompelen dat het 4-0 voor DOS zou worden?

Na een loeiende tijdnoed, een trieste slagenwisseling en de 35ste zet van zijn tegenstander, een keurige en sympathieke Engelsman, gaf Marcel op. Zodat het er somber uit ging zien. Robert speelde na een remiseaanbod van Bouton en een blik in mijn richting door, maar het was remise: overigens de beste partij van de avond. Robbert won in de tweede tijdnoedfase uiteindelijk terecht van Van Vuure. En toen dachten Marcel en ik dat Kees nog een truc had. Wat een onzin. Wat een

verschrikking. Kees moest gewoon opgeven.

Het was niet anders. En we lagen eruit.

Misschien wel terecht. Gelukkig had Caissa 6 van ABN AMRO gewonnen.

Zwetend begon ik de ontroostbare makkers te troosten. Volgend seizoen maar weer een jong team, dacht ik zo.

Gedetailleerde uitslag Caissa-DOS Amsterdam, 6-12-1994

1. Robbert van het Kaar	1-0	J. van Vuure
2. Marcel Nielen	0-1	M. Smart
3. Robert Kikkert	rem	N. Bouton
4. Kees Sterrenburg	0-1	C. Hemmers

Spelen tegen je tweede club, dan heb je de schijn tegen je.

Belangenverstrengeling.

Dubbele loyaliteit is geen loyaliteit. Dit zaakje stinkt.

"Ach kom nou, doorgestoken

kaart in de tweede klasse

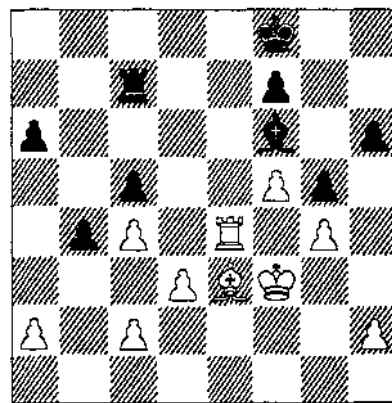
onderbond, wat een onzin." Het is

duidelijk dat De Raadsheer niet uw tweede club is. Achter al die gezelligheid gaan namelijk tomeloze ambities schuil en wordt voor niets teruggedeinsd.

Natuurlijk doet de doorgewinterde fraudeur het wel goed. Hoe ingewikkelder, des te moeilijker te ontwarren. En met tien borden kan heel wat gerommeld worden. Wedstrijdleader Robert Kikkert was diep bedroefd over het niveau en dus belang van het vertoonde spel: "Er was geen partij die niet door een blunder werd beslist." Operatie Schone Handen heeft het nakijken. Toch blijft de geur hangen: de uitslag stond bij voorbaat vast...

Het volgende partijfragment moge als voorbeeld dienen.

*het vijfde
jop dekker*

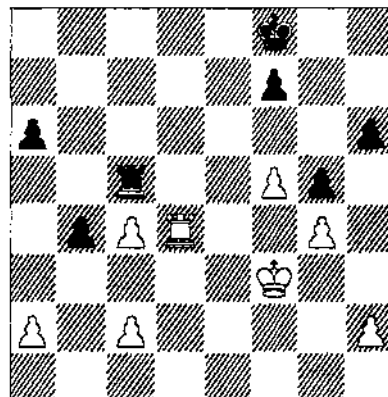

Wit staat een pion voor en zwart kan weinig doen. Wit lijkt met de manoeuvre Le3-f2-g3-e5, en eventueel Ke3 en d4, groot voordeel te kunnen halen. In groeiende tijdnoed speelde ik echter

34. d4? cxd4

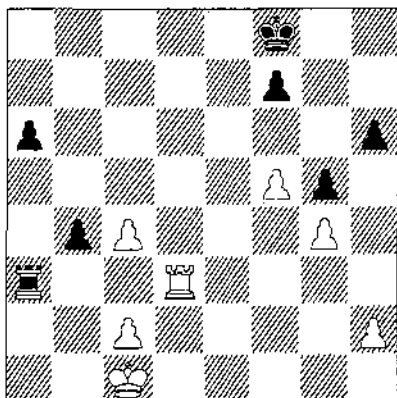
35. Lxd4 Lxd4

36. Txd4 Tc5

De situatie is veranderd. Wits pionnenstructuur is niet meer. Pion a2 gaat verloren. Er rest alleen nog een actieve koning.

37. Ke4 Ta5
38. Kd3 Ta3+
39. Kd2 Txa2
40. Kc1 Ta3
41. Td3

Hier kan zwart remise maken met Txd3. De witte en zwarte verbonden vrijpionnen houden dan de koningen in bedwang. Maar de volgende zet verpest nog niets.

41. ... Ke7
42. Kb2

Nu moet zwart op d3 ruilen.

42. ... a5??
43. Txa3 bxa3
44. Kxa3

En zwart gaf het straal verloren pionneneindspel na enkele zetten op. Het was tevens het laatste punt dat Caïssa maakte. Of is het: mocht maken?

Caïssa 5 - Raadsheer 2: 4½-5½

13-12-94

1.	Bart de Wilde	1-0	H. Radder
2.	John Franssen	0-1	J. van der Burg
3.	Ermit Petersma	1-0	M. Theunissen
4.	Jildo Kalma	0-1	R. de Rijk
5.	David Colmer	0-1	J. Geus
6.	Jop Dekker	1-0	A. van Garderen
7.	Allaert Troost	0-1	T. Gosman
8.	André van Dinteren	0-1	B. Oude Brunink
9.	Sanne de Haan	1-0	H. Driedijk
10.	Menno Meijer	rem	L. van der Wal

Een KLAP terug C6 in de tweede klasse: eerste overwinning!

Frans Oranje

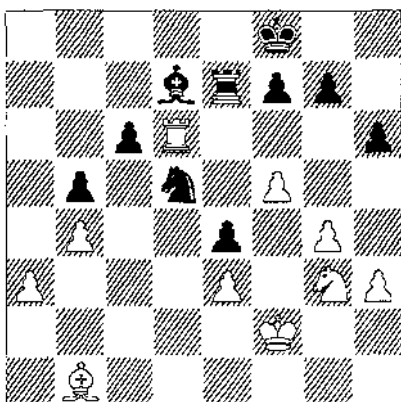
Tegen ABN AMRO 1.
Het was dinsdag 6 december een rommelig begin. Te druk met andere zaken en mijn eerste boek bezig geweest heb ik een paar leden van mijn team niet gebeld. Van Jop Dekker kreeg ik daarvoor enkele lichte verwijten. Je moet ook eigenlijk de dinsdag voor dat je wedstrijd hebt zelf op de club zijn. Jop had de WP-geprinte uitnodigingen voor de wedstrijd thuis liggen, en ik had ook geen bordindeling bij me. Dus dat word op goed geluk indelen en met een thuis-wedstrijd heb je gelukkig wat reserves voor het oprapen. Maar het blijft natuurlijk vreemd, dat sommige mensen zonder enig bericht wegblijven. Het zal zeer spannend

het zesde

worden of we nog één keer volledig met C6 zullen optreden. Deze avond lukte dat dus zeker niet. Sergio Semino, Herre Trujillo en Thomas Netten kwamen nu ons team versterken. Ik had in het verdere verloop van de avond een hard hoofd, de eerste twee wedstrijden gaven ook niet enige aanleiding tot optimisme. En als dan alles eindelijk zit en speelt, komt langzaam weer wat zin.

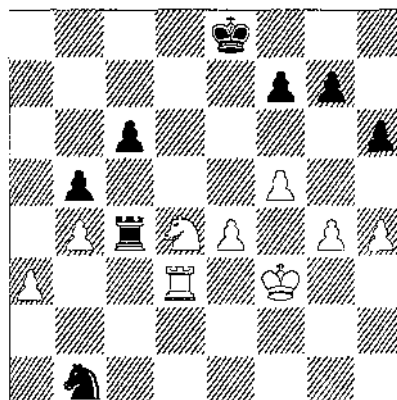
Sergio aan bord 3 speelde weer erg snel. Ik vond zijn stelling spannend, maar wist niet goed wat hij bereiken kon. Hij verloor later, en toch nog vrij snel. Als achter elkaar Mirjam aan bord 9 en Leo aan bord 10 winnen, wordt de avond ineens een stukje mooier. Ook Tom en John winnen en dan hoeft ik mij eigenlijk geen zorgen meer te maken. Invaller Herre staat moeilijk, maar collega Thomas duidelijk veel

beter. Omdat WAM Cornelissen er niet was had ik Allaert Troost aan bord 1. Hij mocht tegen ons vroegere nevenlid Richard Koes. En Allaert wint! Hans Kuyper maakt remise en ik krijg wat overwicht op het bord. De winst van een pion is echter te mager. Ik deel het punt nadat ook Thomas niet verder kwam dan remise. Maar $6\frac{1}{2} - 3\frac{1}{2}$ is een mooie uitslag. Natuurlijk horen we in de 2e klasse thuis, zoals ik al vermoedde. In ieder geval zijn we nu (even?) van de onderste plaats af! Mijn tegenstander leek ik aardig in de tang te hebben, optisch bedrog: kijkt uzelf eens: stand na de 34e zet van wit: Kf2.

Zwart speelt nu: 34...Pc3, waarop ik met 35.Lxe4! antwoord. Slaat zwart nu met het paard terug, dan sla ik ook met het paard terug en bij nemen met de toren valt de loper en sta ik een mooie pion voor. Maar zwart neemt met de toren! Natuurlijk bedenk ik dan, nu kan ik niet terugslaan en moet gedwongen de loper slaan, waarop ik wel een pion voor sta, maar zwart behoud zijn paard.

Nog een aardig moment in de partij kwam na de 42e zet van wit: e4.

Hier speelt zwart: 42...Pa3! Ik aarzel niet en speel 43. Pc6! Dreigt plotseling mat op d8 met de toren en zwart is dus gedwongen het paard te slaan en wit blijft zijn pion voor. Maar het is niet genoeg voor de winst, omdat de toren de b-pion moet dekken en de zwarte koning niet naar e5 mag komen, want dan valt pion e4. Dus nu bleek ineens 42 e4 een slechte zet, en ik dacht juist dat het de winnende zet was. Ik kan ook niet schaken.....

Caïssa 6 - ABN/AMRO 1: $6\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$,

06-12-94

1.	Allaert Troost	1-0	R. Koes
2.	Hans Kuyper	rem	R. de Vries
3.	Sergio Semino	0-1	J. Wijkamp
4.	Thomas Netten	rem	H. Francois
5.	Herre Trujillo	0-1	A. Buddingh
6.	John Könst	1-0	J. Doorenbosch
7.	Tom Prent	1-0	S. Boomsma
8.	Frans Oranje	rem	E. Kautz
9.	Mirjam Klijnkramer	1-0	J. Reichart
10.	Leo Oomens	1-0	M. Löwenstein

Peter van der Werf

Donderdag (8 december) dacht ik eindelijk het team eens in een vroeg stadium rond te hebben. Josefen en Selim bleken bereid om in te vallen. Het enige probleem was nog de vindbaarheid van Nieuwendam. Dat was telefonisch niet zo gemakkelijk uit te leggen. Met een groepje van vijf gingen we eerst eten op het CS. Later voegde Eric zich bij de groep. In Nieuwendam kwamen Johan tegen, nog drie spelers ontbraken. We besloten nog even te wachten. De wedstrijdleader kon daar wel begrip voor opbrengen, maar om tien over acht moesten we toch echt beginnen. Maurice en Mark kwamen

na een dwaaltocht door Noord wat later binnen en Selim kon het helaas helemaal niet vinden.

Na een eerste rondje langs de velden kwam Mark opgetogen melden dat het niet lang meer zou duren. Inderdaad had hij een goede stelling met aanvalsmogelijkheden.

Johan stond bedenkelijk en de rest was nog onduidelijk. Ik had tegen het Koningsgambiet Lc5 gespeeld met de bedoeling de witte korte rochade te verhinderen.

Na het tweede rondje zei Mark dat het nog iets langer zou duren.

Zijn tegenstander, A. Lörinczy, (broer van onze Gabor) had een verdediging gevonden. Johan stond een toren achter en mijn tegenstander had na het geniepige Pa4 mijn loper afgeruild. Hij kon nu rocheren en op zijn beurt mijn koningsstelling aan gaan tasten. Tot een derde rondje langs de velden is het niet meer gekomen. Ik had nu alle aandacht nodig voor mijn eigen partij, waar mijn tegenstander een zeer goede stelling wist om te zetten in een gewonnen stelling. Hiermee zal ik waarschijnlijk het twijfelachtige genoeg krijgen mijn partij in het clubblad van Nieuwendam te zien belanden.

Intussen had Hans zijn tegenstander op de voor hem karakteristieke wijze langzaam gewurgd en vervolgens afgemaakt. Bijzonder fraai was ook de

wijze waarop Josefien haar debuut in het achtste met een klinkende overwinning wist te bezegelen.

Nieuwendam 3 - Caïssa 8: 6½-3½

12-12-94

1. C. Cornelissen	rem	Menno Meijer
2. S. le Noir	1-0	Eric van Tuijl
3. H. Ubbink	0-1	Hans de Heer
4. F. Jungen	1-0	Gabor Lörinczy
5. P. Koot	rem	Maurice Aué
6. E. Wesher	1-0	Peter van der Werf
7. A. Lörinczy	rem	Mark Ligtenstein
8. J. van Teechelenburgh	1-0	N.O.
9. M. Ram	0-1	Josefien Bruijn
10. N. Rigby	1-0	Johan v.d. Klauw

Leo Oomens

Terugschaken.

We hebben het al eens gehad over De Groot en zijn boek over 'Het denken van den schaker'. Voor zijn onderzoek liet hij aan schakers en niet-schakers stellingen zien, een bord vol stukken dus, gedurende zeer korte tijd. Daarna liet hij zijn proefpersonen uit het hoofd reproduceren wat ze gezien hadden. Professionele schakers waren veel beter in staat zich de stellingen te herinneren dan niet schakers.

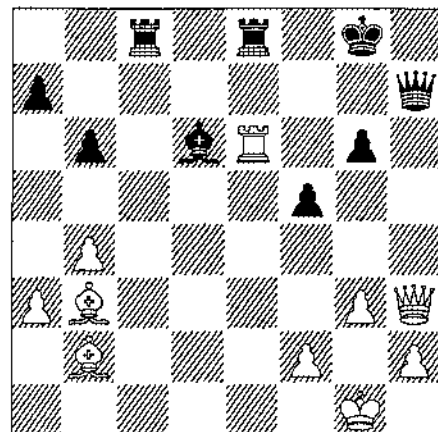
Geen bijzondere ontdekking.

De Groot liet het daar dan ook niet bij. Die professionele schakers konden namelijk nog heel wat meer dan alleen zich herinneren hoe de stukken stonden. Ze konden bijvoorbeeld beoordelen of de gegeven standen het resultaat waren van willekeur of dat die voortkwamen (of hadden kunnen voortkomen) uit een echte partij. Ze konden dus een voorspelling doen over het verleden van de opgegeven stellingen. Is dat moeilijk? Kan de gemiddelde Caïssa-speler, wanneer hij op dinsdag langs de borden loopt, meteen herkennen uit welke openingen de stellingen die hij ziet, zijn voortgekomen, of kijkt hij daarvoor toch even op het notatieformulier van de spelers zelf? Voor zulke beoordelingen moet je een idee hebben over de mogelijke pionnenformaties die bij de

verschillende openingen wel of juist niet te verwachten zijn. De stukken zijn tenslotte zo vrij in hun bewegingen dat hun toevallige plaats nauwelijks voorspelbaar is. We bewegen ons nu op het terrein van het terugschaken, het verzinnen van de weg vanuit een gegeven

stelling naar de beginstand toe. In Schakend Nederland heeft Jules Welling een raar rubriekje, waarin hij vanuit heel geforceerde stellingen terug wil rekenen naar de beginstand. Hij is uit op records, dus het gaat steeds om het kleinst mogelijke aantal zetten.

Hoe moeilijk het is om vanuit een partijstand ook maar één zet terug te rekenen laat zich demonstreren aan een op het oog doorzichtige stelling.

Met zo weinig pionnen op het bord laat zich over de opening nog maar heel weinig zeggen.

HET MIDDELRIF

Spaans zal het niet geweest zijn, evenmin als het Wolga-gambit.

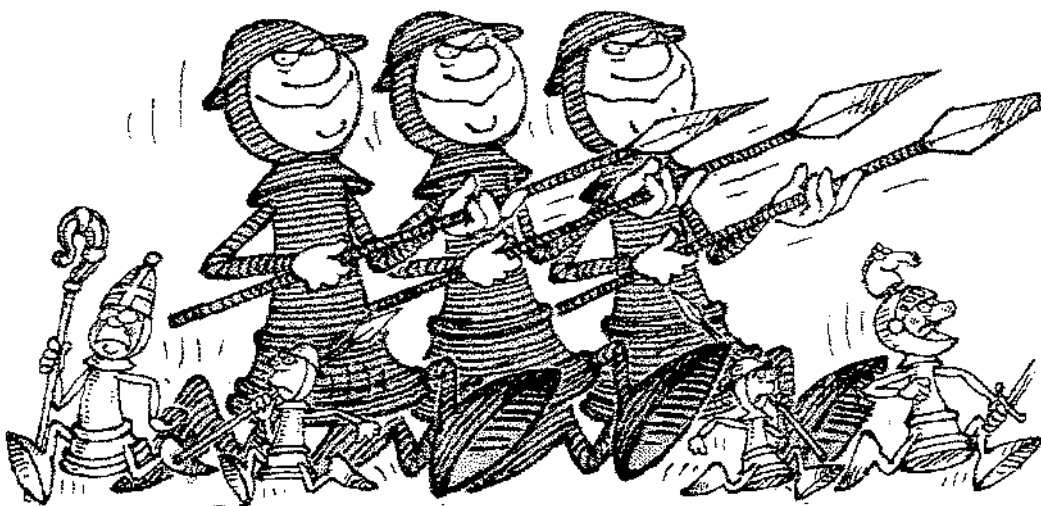
Zwart is aan zet. Maar kunnen we nu iets zeggen over de laatste zet van wit?

Een belangrijk onderdeel van de stelling bedekte schaak over de diagonaal a2-g8. Dat kan er nog niet lang hebben gestaan. Misschien heeft wit de zwarte koning op deze dodelijke diagonaal gejaagd. Dat moet dan gebeurd zijn met een loperschaakje. De zwarte koning stond dan op h8 en werd door Lb2 naar g8 gejaagd. Was dit inderdaad het geval, dan kwam die loper van c1 af, een andere mogelijkheid is er niet.

Maar omdat zwart nu aan zet is, moet wit na Lc1-b2 nog een andere zet hebben gespeeld. Was dit Lb3, om het bedekte schaakje in de stelling te brengen, dan betekent dit dat wit zijn dame op h3 heeft laten instaan. Zeker gedacht: zwart kan toch niet nemen, want TxTe8, met dubbelschaak, is mat. Maar ... DxDh3 maakt veld h7 vrij voor de zwarte koning. Was Lb3 dan een blunder?

Stel dat wits laatste zet inderdaad Lb3 was, waar kwam die loper dan vandaan? Indien van c2, dan maakt zijn zet - in combinatie met zijn vorige, Lc1-b2 -, een eind aan de dreiging van de zwarte toren op c8, die twee ongedekte lopers tegelijk aanviel en dus leek een stuk te gaan winnen. Maar hoe beslis je of die loper niet op d1 heeft gestaan, of zelfs op a4? In het laatste geval moet je La4-b3 afzetten tegen de

mogelijkheid om te slaan op e8. Als wit meteen op e8 slaat met de loper, slaat zwart natuurlijk op h3, en dan zijn de vooruitzichten voor wit somber. Als wit van plan was om op e8 te slaan, moest hij dus eerst de dame slaan op h7 en vervolgens met de toren op e8 en daarna pas met de loper op e8 slaan. Wit wint dan een toren terug en blijft met een dodelijk loperpaar over. Wit moet wel heel veel verwacht hebben van Lb3 om deze simpele winstweg te laten liggen. Bij de afweging of de loper op b3 van veld a4 kwam, van c2 of van d1, moet je proberen te bepalen wat die loper op elk van die velden eigenlijk stond te doen. Maar de aardigheid is natuurlijk dat elke speler voortdurend probeert de opstelling van zijn stukken te verbeteren. Dat de loper op d1 niet erg actief stond, betekent daarom niet dat hij daar niet stond, wel dat hij in aanmerking kwam om naar een ander en beter veld te worden gespeeld. Bovendien: hij kwam misschien wel van g2 af om via f3 en d1 bij de koningsaanval te worden betrokken. Moeten we nu op deze manier terugredeneren naar de beginstand, dan krijgen we dus bij iedere zet een waaier van varianten. Hoe daaruit te kiezen? Op welk moment toveren we de geslagen stukken weer terug op het bord? Terugschaken is nog veel moeilijker dan gewoon schaken. Het gaat om de waarheid en niet om de winst. Voor een schaker is dat niks.

Standen externe competitie

17 december 1994

jop dekker

KNSB eerste klasse B

1. Utrecht 1	4	8	27½
2. HWP(SvG) 1	4	8	25½
3. Caïssa 1	4	6	25
4. ASV	4	4	22
5. LSG	4	4	20½
6. SMB 2	4	4	18
7. VHS	4	4	18
8. Phil/Leiden	4	2	15½
9. DD	4	0	17
10. HWP(SvG) 2	4	0	11

KNSB derde klasse B

1. ASV 2	4	8	20
2. ESGOO 2	4	7	19
3. Zeist	4	5	16½
4. GOVA	4	4	17½
5. Caïssa 2	4	3	15½
6. Almelo	4	3	15
7. SISSA 2	4	3	15
8. Amersfoort 1	4	3	14½
9. Groningen 4	4	2	13½
10. Winterswijk	4	2	13½

SGA eerste klasse B

1. Caïssa 3	3	6	21
2. Probleem 1	3	4	18½
3. Almere 2	3	4	16
4. Amstel 2	3	2	15
5. Amstelveen 5	3	2	14
6. Abcoude 1	3	2	13
7. Fischer Z 2	3	2	11½
8. PCB 1	3	2	11

SGA tweede klasse A

1. Caïssa 4	3	6	22
2. VAS/ASC 2	3	6	20
3. Combinatie 1	3	4	17
4. DCG 3	3	2	17
5. VKVC 1	3	2	13
6. Probleem 3	3	2	12
7. Chaturanga 1	3	2	8½
8. Oosten/Tm 2	3	0	10½

SGA tweede klasse D

1. Raadsheer 2	3	6	18½
2. Isolani 2	3	6	18
3. Almere 3	3	4	16
4. Caïssa 5	3	2	15
5. KLM/Pegasus 1	3	2	14½
6. Grasmatt 2	3	2	13
7. Maccabi 1	2	0	8
8. Euwe 7	2	0	7

SGA tweede klasse C

1. WSC 1	3	5	18
2. Tal 5	3	5	17
3. Euwe 6	3	4	19
4. Es '80 2	3	3	15½
5. TOZ 1	3	3	14½
6. Pion 1	3	2	12½
7. Caïssa 6	3	2	11
8. ABN/AMRO 1	3	0	12½

SGA derde klasse A

1. WSC 2	3	6	19
2. DCG 5	3	6	17½
3. Caïssa 7	3	4	17½
4. Landsmeer 1	3	4	17½
5. KLM/Pegasus 2	3	3	17
6. Rosso 1	3	1	12
7. Pion 3	3	0	11
8. Fischer Z 3	3	0	8½

SGA derde klasse D

1. Tal 6	3	6	21½
2. Nieuwendam 3	2	4	13½
3. TOZ 2	3	4	14½
4. DCG 4	2	2	12
5. Abcoude 2	2	2	11
6. VAS/ASC 4	2	0	5½
7. Caïssa 8	3	0	11
8. ABN/AMRO 2	1	-2	1

Prof. Van Hulst doceert

Dat waren nog eens tijden.

Mijn vorig college (over de saaiheid van het schaakspel) lokte enkele vragen van Caïssa-leden aan mijn adres uit. Vandaar dat ik op het toen behandelde thema nog even doorga. Maar alvorens dat te doen, en toch ook in aansluiting daarop, stel ik u eerst voor een test-case met betrekking tot uw kennis van de schaakgeschiedenis.

Hier volgt die test-case.

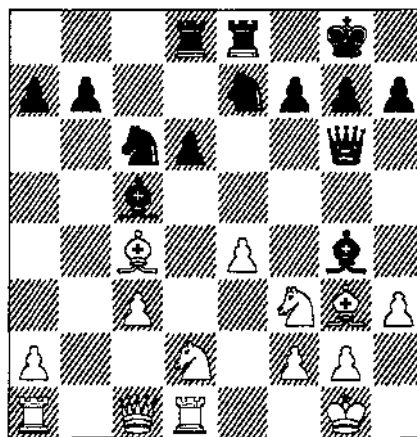
Er was eens -het klinkt als het begin van een sprookje- er was eens een officiële match om het wereldkampioenschap die 20 partijen zou duren; winnaar zou hij zijn die het eerst 10½ punt bij elkaar gesprokkeld had. En nu komt het. Na 16 partijen was er nog geen enkele partij in remise geëindigd!! Welke match was dat?

Het was de match tussen Wilhelm Steinitz en Michail Tschigorin, gespeeld van 20 januari tot 24 februari 1889 te Havanna. Na 16 partijen was de stand 10 tegen 6 in het voordeel van Steinitz, die dus nog ½ punt nodig had om de titel te prolongeren. De 17de partij werd, zij het na felle strijd, inderdaad remise, waarmee de match afgelopen was. Ja, dat waren nog eens tijden...

Natuurlijk speelden beide combattanten herhaaldelijk koningsgambiet en Evansgambiet. Alvorens daar op in te gaan, nog iets nader over de saaiheid. De klad kwam er pas goed in tijdens de beroemde match tussen Capablanca en Aljechin in 1927 te Buenos Aires. Winnaar zou zijn die het eerst 6 winstpartijen op zijn naam wist te brengen. U weet natuurlijk dat Aljechin met 6 tegen 3 won, maar er eindigden wel 25 (!) partijen in remise. De match tussen Euwe en Aljechin stak daar toch erg gunstig bij af (1935). Van de 30 partijen werden er 13 remise. Vergelijk dat eens met de match Karpov tegen Kortschnoi in 1974 te Moskou. Karpov won met 3 winstpartijen tegen 2 van Kortschnoi. Maar er werden 19 partijen van de 24 remise! Onnodig om op te merken dat zowel het koningsgambiet als het Evansgambiet schitterden door afwezigheid. Vier jaar later speelden dezelfde tegenstanders opnieuw om het

wereldkampioenschap te Baguino (Filippijnen). Karpov won 6 partijen, Kortschnoi 5; 21 partijen eindigden onbeslist. Zoals beloofd nu nog een partij tussen Tschigorin (wit) en Steinitz. Een Evansgambiet!

1.	e2 - e4	e7 - e5
2.	Pg1 - f3	Pb8 - c6
3.	Lf1 - c4	Lf8 - c5
4.	b2 - b4	Lc5xb4
5.	c2 - c3	Lb4 - a5
6.	0-0	Dd8 - f6
7.	d2 - d4	Pg8 - e7
8.	Lc1 - g5	Df6 - d6
9.	Dd1 - b3	0-0
10.	Tf1 - d1	La5 - b6
11.	d4xe5	Dd6 - g6
12.	Db3 - a3	Tf8 - e8
13.	Pb1 - d2	d7 - d6
14.	e5xd6	c7xd6
15.	Lg5 - f4	Lb6 - c5
16.	Da3 - c1	Lc8 - g4
17.	Lf4 - g3	Ta8 - d8
18.	h2 - h3??	Een enorme blunder.

18. ... Lg4xf3

19. Pd2xf3 Dg6xg3

Met een stuk minder en een slechte stelling speelt wit nog "rustig" door. En dat in een match om het wereldkampioenschap.

20. Kgl-h1 Dg3-g6

21. Tdl-d3 Dg6-f6

22. Dcl-d2 Pe7-g6

23. Pf3-g5

Wit gooit er zowaar nog een aanval tegen aan; er dreigt Lf7:

23. Pc6-e5

24. Td3-f3 Pe5xf3

25. Lc4xf7 Df6xf7

U ziet: de dame-offers vliegen over het bord.

26. g2xf3 Df7-c4

En met een volle toren achter capituleerde

Tschigorin eindelijk. Inderdaad, dat waren nog eens tijden!

Rondeverslagen*Pieter Allaart***UITSLAGEN RONDE 12**

R. van het Kaar	1 - 0	J. Algra
R. Kikkert	½ - ½	K. v.d. Weide
A. Köhler	Afgeb	M. Leuw
A. Bach	0 - 1	E. Petersma
J. Spreeuw	½ - ½	R. Barendregt
J. van Steenis	1 - 0	J. Dekker
H. Trujillo	0 - 1	H. de Vilder
H. Jolles	½ - ½	G. Rill
M. Kahn	1 - 0	P. Ruhe
M. Wunnink	½ - ½	D. Paulis
H. Holl	1 - 0	J. Selier
A. Faber	0 - 1	A. de Feijter
A. Wunnink	0 - 1	P. Allaart
P. de Casparis	1 - 0	M. Niewenhuis
J. Konst	1 - 0	T. Marioneaux
E. Leuw	0 - 1	M. Pos
A. van Dinteren	Afgeb	D. Kamphuijs
S. Steemers	1 - 0	P. v.d. Werf
A. Troost	0 - 1	G. Lörinczy
H. Uiterwijk	0 - 1	J. Franssen
C. Knecht	1 - 0	D. Colmer
N. de Rijk	1 - 0	M. Meijer
S. Semino	1 - 0	H. Dirks
P. Zonjee	½ - ½	D. van Rappard
H. Kuyper	0 - 1	B. Wijchgel
J. Meuleman	½ - ½	J. van Hulst
E. Eckstein	0 - 1	R. Fritschy
M. Klijnkramer	½ - ½	L. Louiszoon
H. Puyker	1 - 0	S. de Vos
E. van Tuijl	1 - 0	J. Tanja
A. Wever	1 - 0	L. Oomens
W. Kraaij	1 - 0	J. v.d. Klauw
P. Heimans	0 - 1	J. Potters
J. Bruijn	0 - 1	P. van der Lek
H. van Keulen	0 - 1	J. Weehuizen

UITSLAGEN RONDE 13

K. van de Weide	½ - ½	H. de Vilder
A. Köhler	½ - ½	J. Spreeuw
M. Leuw	½ - ½	R. Barendregt
J. van Steenis	Afgeb	H. Holl
J. Dekker	0 - 1	W. Fokkink
D. Paulis	0 - 1	H. Jolles
M. Wunnink	1 - 0	A. Bach
T. Vrenegoor	1 - 0	P. Allaart
G. Rill	1 - 0	P. Ruhe
M. Niewenhuis	1 - 0	A. Wunnink
M. Pos	1 - 0	J. Selier
P. de Casparis	Afgeb	R. J. de Bruin

B. Pel	1 - 0	N. de Rijk
G. Lörinczy	½ - ½	D. Kamphuijs
J. Kalma	½ - ½	S. Steemers
R. van Slooten	1 - 0	R. Fritschy
F. Roes	1 - 0	S. de Haan
J. Franssen	½ - ½	A. v. Dinteren
J. Meuleman	0 - 1	H. Dirks
M. Meijer	0 - 1	P. Zonjee
P. van der Werf	0 - 1	R. J. Schaper
J. Hoogenboom	0 - 1	E. Leuw
H. Puyker	0 - 1	H. de Heer
D. Colmer	0 - 1	M. Aue
J. van Hulst	1 - 0	E. Eckstein
P. Laport	1 - 0	A. Wever
E. van Tuijl	1 - 0	J. Potters
J. Weehuizen	0 - 1	M. Ligtenstein
J. v.d. Klauw	1 - 0	H. Vogelzang

UITSLAGEN RONDE 14

R. van het Kaar	1 - 0	H. de Vilder
A. Köhler	0 - 1	K. v.d. Weide
J. Algra	1 - 0	M. Leuw
R. Barendregt	1 - 0	J. van Steenis
W. Fokkink	½ - ½	M. Kahn
H. Jolles	1 - 0	J. Konst
J. Spreeuw	½ - ½	M. Wunnink
H. Holl	Afgeb	G. Rill
B. Pel	0 - 1	A. de Feijter
P. Allaart	1 - 0	P. de Casparis
M. Niewenhuis	1 - 0	T. Netten
H. Trujillo	Afgeb	M. Pos
A. Bach	Afgeb	R. J. de Bruin
D. Kamphuijs	½ - ½	P. Ruhe
J. Selier	1 - 0	P. Zonjee
S. Steemers	½ - ½	A. Wunnink
P. Jonkman	0 - 1	T. Weijers
N. de Rijk	0 - 1	A. Faber
C. Knecht	1 - 0	E. Leuw
H. Dirks	1 - 0	M. Klijnkramer
S. Semino	1 - 0	H. Kuyper
B. Wijchgel	1 - 0	E. van Tuijl
M. Aue	½ - ½	J. van Hulst
H. Puyker	0 - 1	P. v.d. Werf
J. Hoogenboom	1 - 0	L. Oomens
J. Meuleman	1 - 0	H. Cornelissen
E. Eckstein	0 - 1	F. Oranje
S. de Vos	1 - 0	J. Potters
R. Kouwijzer	1 - 0	P. van der Lek
E. Mastenbroek	1 - 0	J. v.d. Klauw
H. Vogelzang	0 - 1	J. Bruijn

RANGLIJST NA RONDE 14**Pieter Allaart**

Pl.	+-	Nr.	Speler	Part	++	==	--	Pnt	Zw	%	GT	GS	ELO	TPR	KZR	Wrd
1		5	R. van het Kaar	9+1	8	1		8½	94		9	180	2162	2364	2325	200
2		1	K. van de Weide	13	9	3	1	10½	-1	80	12	151	2265	2293	2238	199
3	+4	119	J. Algra	10+1	7	1	2	7½	+1	75	21	135	1771	2072	1786	198
4	-1	3	A. Köhler	11+2	7	1	3	7½	+1	68	19	124	2194	2170	1744	197
5	+4	32	E. Petersma	10	6	2	2	7	-2	70	24	124	1796	1915	1733	196
6	+4	13	R. Kikkert	8+3	4	3	1	5½	-1	68	22	122	2015	2106	1687	195
7	+6	124	R. Barendregt	11	6	4	1	8	-1	72	33	121	2070	2089	1677	194
8	-3	12	J. van Steenis	13+1	7	1	5	7½		57	14	107	2111	2116	1666	193
9	-5	6	M. Leuw	11+2	6	2	3	7	-1	63	17	116	2113	2063	1664	192
10	-2	7	W. Fokkink	10+1	5	4	1	7	+1	70	26	123	2036	2134	1645	191
11	-5	4	H. de Vilder	14	7	4	3	9	-2	64	35	106	2040	1994	1604	190
12	+4	8	H. Jolles	11	6	3	2	7½	+1	68	30	116	2171	2068	1594	189
13	-1	11	M. Kahn	12+1	6	3	3	7½	-1	62	27	108	2081	2043	1580	188
14	+1	21	M. Wunnink	14	6	6	2	9		64	41	102	1871	1908	1565	187
15	-1	17	J. Spreeuw	12	4	6	2	7		58	17	107	2186	2048	1557	186
16	-5	18	T. Vrenegoor	5+2	4	1		4½	+1	90	27	157	2243	2323	1545	185
17	+4	56	J. Dekker	13	6	2	5	7	+1	53	21	95	1781	1950	1509	184
18	-1	9	G. Rill	6+2	3	3		4½		75	25	132	2171	2123	1500	183
19	+1	34	H. Holl	8+2	4	2	2	5		62	23	110	1964	1997	1460	182
20	+4	19	A. de Feijter	12	9		3	9		75	64	103	1890	1916	1449	181
21	+7	27	P. Allaart	12	6	1	5	6½		54	27	94	1718	1837	1427	180
22	-3	10	E. Osterwald	8+1	5		3	5	+1	62	24	110	1973	2096	1414	179
23	-1	57	M. Niewenhuis	13+1	6	4	3	8	+2	61	46	95	1833	1878	1388	178
24	-6	63	J. Könst	10	5	2	3	6		60	39	97	1614	1820	1364	177
25	+9	67	M. Pos	12+1	6	1	5	6½	-1	54	39	87	1758	1799	1360	176
26	+1	33	R. J. de Bruin	9+2	4	3	2	5½	-1	61	38	99	1766	1835	1353	175
27	+2	59	A. Bach	13+1	5	3	5	6½		50	28	87	1791	1774	1339	174
28	-2	36	P. de Casparis	12+2	6	1	5	6½		54	37	89	1720	1821	1312	173
29	+2	37	H. Trujillo	13+1	5	3	5	6½		50	31	85	1625	1789	1287	172
30	-7	100	T. Netten	6	4	1	1	4½		75	47	116	1648	1798	1286	171
31	-1	122	P. de Klerk	4	3		1	3		75	31	128	1700	1934	1281	170
32	+1	65	D. Paulis	9	3	4	2	5	-1	55	34	92	1891	1869	1261	169
33	-1	44	P. Hofman	5	3	1	1	3½	+1	70	27	122	1820	1884	1255	168
34	+1	24	P. Ruhe	13	6	1	6	6½	-1	50	33	84	1753	1780	1246	167
35	-10	127	B. Pel	5	2	2	1	3	+1	60	48	92	1986	1988	1213	166
36	+14	128	J. Selier	9	3	2	4	4	+1	44	32	74	1900	1836	1177	165
37	+2	25	D. Kamphuijs	10+2	2	6	2	5	-2	50	43	79	1860	1792	1174	164
38	+6	29	S. Steemers	11	4	2	5	5	+1	45	44	71	1577	1565	1160	163
39	+1	68	A. Wunnink	14	4	5	5	6½		46	33	77	1694	1733	1157	162
40	-2	95	G. Lőrinczy	10+1	3	4	3	5	-1	50	44	79	1445	1614	1149	161
41	+14	43	T. Weijers	9	4	2	3	5	-1	55	61	77	1815	1729	1139	160
42		99	R. van Slooten	5	4		1	4	-1	80	64	110	1669	1907	1136	159
43	+5	28	F. Roes	8	3	2	3	4		50	32	85	1777	1758	1128	158
44	+3	46	A. Faber	8	4	1	3	4½		56	43	88	1648	1757	1119	157
45	-9	78	J. Franssen	14	5	3	6	6½	+2	46	41	74	1724	1716	1117	156
46	-3	121	T. Marioneaux	10	4	2	4	5		50	41	80	1789	1731	1115	155
47	+13	69	C. Knecht	7	4		3	4	+1	57	45	89	1697	1733	1085	154
48	-11	55	A. van Dinteren	9+1	3	2	4	4		44	33	74	1738	1799	1082	153
49	-4	85	J. Kalma	11+1	4	2	5	5	+2	45	38	73	1449	1640	1056	152
50	-9	71	A. Troost	7+2	3		4	3	-3	42	36	69	1528	1632	1050	151
51	-5	22	N. de Rijk	14	5	3	6	6½	+2	46	55	67	1700	1541	1042	150
52	-1	72	B. Nootebos	9	3	3	3	4½	-1	50	51	75	1500	1531	1036	149
53	+20	90	S. de Haan	7	4	1	2	4½	-3	64	66	86	1374	1689	1036	148
54	-1	87	T. Prent	4+1	2	1	1	2½	-3	62	49	94	1558	1770	1022	147
55	-1	30	R. Lith	9	3	2	4	4	+1	44	36	73	2101	1860	1011	146
56	+13	35	H. Dirks	9	5	1	3	5½	-1	61	68	81	1819	1742	1009	145
57	-8	42	P. Zonjee	14	5	3	6	6½		46	60	65	1642	1693	1004	144
58	+14	54	S. Semino	7	3	2	2	4	+1	57	58	82	1622	1944	999	143
59	+3	74	M. Meijer	14	3	5	6	5½		39	46	60	1557	1505	981	142
60	+18	50	B. Wijchgel	7	3	2	2	4	+1	57	55	83	1812	1766	979	141
61	-3	31	R. J. Schaper	3	2		1	2	+1	66	45	103	1848	1524	973	140
62	-6	47	E. Leuw	12+1	3	3	6	4½	+1	37	40	60	1617	1595	964	139
63	-6	103	H. de Heer	5	3	1	1	3½	-1	70	70	92	1779	1902	953	138
64	-12	49	P. Jonkman	5+1	1	2	2	2		40	47	62	1716	1536	933	137
65	-2	70	M. Aue	9+1	3	2	4	4		44	63	61	1617	1576	931	136
66	-7	20	D. van Rappard	2	1	1		1½		75	39	122	1988	1980	928	135
67	-2	64	J. van Hulst	13	3	5	5	5½	-1	42	49	64	1700	1687	928	134
68	+26	60	B. de Wilde	2	2			2		100	70	131	1543	1983	924	133
69	-8	39	H. Uiterwijk	7	3	1	3	3½	+1	50	53	74	1780	1691	887	132

Pl.	+/-	Nr.	Speler	Part	++	==	--	Pnt	Zw	%	GT	GS	ELO	TPR	KZR	Wrd
70	+6	83	P. van der Werf	12	5	1	6	5½		45	64	62	1497	1613	887	131
71	+18	80	J. Hoogenboom	2	1		1	1	+2	50	79	61	1611	1587	884	130
72	-8	52	R. Fritschy	8	3	2	3	4	-2	50	67	67	1648	1624	868	129
73	-7	92	W. Cornelissen	1	1			1	-1	100	27	174	1719	1719	861	128
74	-3	15	P. Doggers	4	2		2	2		50	39	81	1966	1856	856	127
75	-8	75	F. van Gunst	1	1			1	-1	100	27	174	1555	1555	846	126
76	+8	79	J. Meuleman	11	3	2	6	4	+1	36	42	57	1591	1500	834	125
77	+4	62	F. Oranje	11	4	2	5	5	-1	45	74	57	1564	1528	824	124
78	-10	77	M. Klijnkrumer	10+1	2	3	5	3½	-1	35	68	47	1403	1393	796	123
79	-5	38	K. Sterrenburg	5	1	2	2	2	+1	40	35	66	1940	1780	789	122
80	+12	23	S. de Vos	10	3	1	6	3½		35	57	50	2002	1628	765	121
81	-11	53	H. Kuyper	13	5	1	7	5½	+1	42	65	57	1662	1586	755	120
82	-5	94	L. Massing	1	1			1	+1	100	87	114	1200	1824	753	119
83	-1	51	P. Laport	11	3	2	6	4	+1	36	56	52	1600	1596	742	118
84	+14	45	R. Kouwijzer	4	2		2	2		50	74	64	1681	1563	741	117
85	+1	104	D. Smit	1	1			1	-1	100	91	110	2175	2183	733	116
86	-11	131	H. Puyker	6	2		4	2	+2	33	68	44	1500	1533	720	115
87	-8	82	E. van Tuijl	14	7		7	7		50	83	59	1419	1454	718	114
88	-5	41	D. Colmer	11	4		7	4	-1	36	65	49	1789	1545	709	113
89	-1	26	J. Smit	2		2		1		50	60	71	1834	1734	697	112
90	-10	81	H. Cornelissen	4	1	1	2	1½		37	63	51	1513	1476	693	111
91	-4	111	L. Louiszoon	11	4	1	6	4½	-1	40	77	50	1515	1525	693	110
92	-1	76	P. van Vliet	3	1		2	1	-1	33	36	54	1701	1701	670	109
93	-8	61	E. Eckstein	6	1	2	3	2		33	67	44	1400	1468	666	108
94	+1	88	E. van Rootseelaar	6	3		3	3		50	85	58	1400	1523	660	107
95	-5	66	L. Oomens	12	4	1	7	4½		37	75	47	1561	1403	646	106
96		110	W. Kraaij	1	1			1	+1	100	122	79	1400	1544	639	105
97		130	M. Muroi	1	1			1	+1	100	124	77	1100	1508	636	104
98	+6	40	E. Mastenbroek	3	2		1	2	+1	66	101	66	1938	1695	631	103
99	-6	86	J. Potters	13	4	1	8	4½	-1	34	67	46	1464	1448	628	102
100	-1	112	M. Ligtenstein	4	2		2	2		50	102	50	1420	1520	604	101
101	-1	125	A. Wever	8+1	3		5	3	-1	37	85	43	1200	1261	585	100
102	-1	118	E. Jansen	1		1		½	+1	50	95	53	1656	1552	581	99
103	-1	120	Y. Matboua	3	1		2	1	+1	33	101	33	1550	1419	576	98
104	+1	117	P. Heimans	9	2	1	6	2½	-1	27	71	35	1400	1395	550	97
105	+1	2	M. Overeem										2109	2109	544	96
106	-3	126	P. van der Lek	7	2	1	4	2½	-1	35	71	46	1550	1518	534	95
107		16	M. Kremer										2279	2279	528	94
108		58	P. van Beukering										1701	1701	527	93
109		84	B. Manuri										1926	1926	526	92
110		89	J. Tanja	9	3		6	3	+1	33	71	43	1400	1462	521	91
111		91	M. Mol										1400	1400	510	90
112		96	J. Sluis										1659	1659	509	89
113		102	A. Hamid										1650	1650	494	88
114		105	R. J. Moorman										1649	1649	493	87
115		108	R. van der Laan										1500	1500	492	86
116		109	A. Neidig										1342	1342	477	85
117		129	K. Tangelder	3	1		2	1	+1	33	102	33	1200	1213	467	84
118	+1	73	J. Weehuizen	11	2	1	8	2½	+1	22	74	28	1582	1326	437	83
119	+1	106	R. van der Horst	1			1		-1		94		1450	994	433	82
120	+2	132	P. Paardekooper	1			1		+1		87		1200	1024	432	81
121		107	A. Selim	4	1		3	1		25	96	26	1400	1085	425	80
122	-4	115	J. van der Klauw	14	4		10	4		28	78	34	1137	1261	410	79
123		48	M. Nielsen	2			2				28		2020	1300	390	78
124	+1	114	J. Bruijn	8	2		6	2		25	101	25	1106	1109	384	77
125	-1	123	H. Vogelzang	10	2		8	2		20	107	19	1415	1119	335	76
126		116	H. van Keulen	12			12				101		1054	933	125	75

De Plek

OORLOG!

Frans Oranje

Mijn ouders - evenals mijn broers en ik, maar we waren nog kleine kinderen - hebben van elkaar gescheiden in het Jappenkamp gezeten. Mijn moeder met de kinderen op Java en mijn vader in Thailand (Siam) en Burma. Na het vallen van de atoombom op Hiroshima eindigt de kamptijd. Uit de eerste tijd na de oorlog zijn bijna alle brieven bewaard gebleven, die mijn ouders aan elkaar schreven. Aanvankelijk wisten ze niet van elkaar of ze in leven waren. Vanuit de gereformeerde cultuur was het natuurlijk een verhoring van het gebed, toen we allen gezond bleken te zijn. Vanuit diezelfde cultuur was het kaartspel zoveel als het 'duivels prentenboek', en mijn moeder schrijft dan ook aan mijn vader, na verteld te hebben dat ze van twee vroegere burens, maar ook gereformeerd, briden heeft geleerd '... Is het erg?' Mijn vader kent het dan echter ook al, en durfde het geloof ik eigenlijk niet te schrijven. Later hebben ze samen nog heel wat afgebridged! In een oorlog gaat soms heel wat onderuit. En het schaakspel is niets meer dan eigenlijk een oorlog in het klein! Zij het met minder wrede middelen. Hoewel het ook wel eens gebeurt, dat twee schakers op de vuist gaan, is dat nog niet usance. Neen, wij zetten keurig mat, of dreigen dat te doen, of ontnemen onze tegenstander alle mogelijkheden ons mat te zetten. Maar oorlog blijft het. Het is onder aan de lijst nog steeds Henna van Keulen die de gelederen sluit. In de kolom van het percentage wordt geen 0 geprint, en dat doet prettig aan. Verrassend is het even boven Henna Marcel Nielen aan te treffen. Eerst dacht ik dat er nog een Nielen was, maar nee, het is Marcel. Daarboven komt een groot veld voor, waar het geen oorlog is. Het wordt aangevoerd door Mark Overeem met een indrukwekkende Elo van 2109 en Mark Kremer met 2279! met van der Lek en Jaap Tanja als enige strijders, daar tussen in. Want dit hele veld heeft verder nog geen partij intern gespeeld.

Daarboven vinden we de verbeterde vechtende achterhoede, de douwers, ploeters en sjouwers. Het moeizame gevecht naar overwinning en meestal verlies. Zelf ben ik aardig thuis geraakt in deze buurt. Geen grote Elo uitschieters, de Smitten, Sjoerd de Vos en Kees Sterrenburg zijn hier duidelijk verdwaald. Jeroen Hoogenboom is weer terug en heeft al twee partijen gespeeld, met zwart en 50% als ik het goed lees. Bart de Wilde, die dus van de ene naar de andere oorlog rolt, deed het wat

beter. Hij speelde 100% uit twee partijen. Beiden hebben een formidabele +-score in de 2e kolom. In het gebied tot ongeveer de 40e plaats komen meer van zulke incidentele uitschieters voor. Het zijn op zich weer graadmeters van de oorlog, die er gewoed moet hebben. Al waren het dan ook maar kleine slagvelden. Piet Jonkman is het laagst genoteerde bestuurslid. Hij haalt ook maar liefst even - 12! Hier boven vinden we weer een bont gezelschap. Bert Wijchgel, Hans Dirks en Pim Zonjee op schootsafstand van elkaar en tezamen een aanzienlijk stuk historie van Caïssa vertegenwoordigend. Daartussen zien we dan vrolijk Sergio Semino, Rik Lith, Tom Prent en Sanne de Haan flaneren. Vanaf plaats 50 (Allaert Troost) komt vel 1 in zicht. Andre van Dinteren weet zich ondanks een 40-urige werkweek goed te handhaven. De lange Marioneaux staat bovenaan vel 2 en nu al vind ik het spannend, waar die eindigen zal dit seizoen. Zoals je dat met nieuwe leden wel meer hebt, zo van: wat zal daar nog eens uitgroeien.

Het eerste vel heeft de meeste afgebroken partijen en de meeste bestuursleden. Woeden de oorlogen hier het heftigst? Gabor Lörinczy heeft zich zowaar onderin op plaats 40 genesteld. Ook Rob van Slooten komt van verre en B. Pel ken ik niet, maar die was nieuw en sterk natuurlijk anders maak je niet zo'n daverende sprong in de lijst. De Klerk is ook zo'n voorbeeld. Uit C7 hier Herre Trujillo en Thomas Netten aan te treffen is verrassend. Je voelt dat hier de zwaarste weerstandspunten worden gemaakt. Michiel Pos heeft het tot halverwege vel 1 kunnen brengen, wat voor hem niet onverdienlijk is. Redakteur John Konst levert nagenoeg hetzelfde traject. Jop Dekker moet zich tussen Gerard Rill en Taco Vrenegoor wel aan de leeuwen overgeleverd voelen. We komen hier in de 2e klasse KNSB, het is allemaal akelig spannend. Als twee supergoden tronen Robert van het Kaar en Karel van de Weide daar boven uit. Zonder + of - score, alsof ze die ontgroeid zijn. Errit Petersma (vergt de SGA niets meer van zijn energie?) op plaats 5 hoopt misschien al een bedreiging voor deze twee te worden, als het Algra, en Aran Köhler niet zou lukken. We zijn bijna op de helft van de competitie, er kan dus nog heel wat gebeuren. In het Jappenkamp, op de route van Siam naar Burma, werd af en toe ook geschaakt, met materiaal dat mee gesmokkeld was. Tussen het weinige, dat men mocht meenemen, getuigend van een grote liefde voor het spel. Maar de Jap verdroeg die kleine oorlogen slecht. Mogelijk dachten ze dat het de gevangenen strijdvaardig zou maken, maar dat is maar een veronderstelling.